ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.420304515
AA43-0258-17/9

LĒMUMS

Rīgā 2017.gada 28.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente S.Liniņa,
tiesneses S.Gintere un K.Krastiņa,

rakstveida procesā izskatot administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz Latvijas Nekustamo īpašumu individuālo īpašnieku, darbinieku un pakalpojumu patērētāju biedrības „Mans mājoklis – mans cietoksnis", kas aizstāv /pers. D/ intereses, pieteikumu par Rēzeknes pilsētas domes faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku, pienākuma uzlikšanu Rēzeknes pilsētas domei veikt noteiktas darbības un morālā kaitējuma atlīdzinājumu,

konstatēja

[1] Latvijas Nekustamo īpašumu individuālo īpašnieku, darbinieku un pakalpojumu patērētāju biedrības „Mans mājoklis – mans cietoksnis" (turpmāk – biedrība) iesniedza Administratīvās rajona tiesā pieteikumu, kurā lūdz atzīt par prettiesisku Rēzeknes pilsētas domes faktisko rīcību, nenosūtot Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumus Nr.1291 un Nr.1292 pieteicējam uz adresi – /adrese/, atzīšanu par prettiesisku, morālā kaitējuma atlīdzinājumu un pienākuma uzlikšanu Rēzeknes pilsētas domei izsūtīt uz adresi – /adrese/ – Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumus Nr.1291 un Nr.1292.

[2] No lietas materiāliem izriet, ka ar Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1291 noraidīts pieteicēja /pers. D/ 2015.gada 1.jūlija iesniegums atlīdzināt morālo kaitējumu un mantiskos zaudējumus, kas nodarīti ar prettiesisko Rēzeknes pilsētas domes 2011.gada 11.jūlija lēmumu Nr.311 „Par atkritumu normu palielināšanu".

Ar Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1292 noraidīts pieteicēja 2015.gada 12.augusta iesniegums atlīdzināt morālo kaitējumu, kas nodarīts ar prettiesisko Rēzeknes pilsētas domes 2014.gada 11.decembra izpildrīkojumu Nr.3.1.1.17/2101 par piespiedu naudas uzlikšanu.

Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumi Nr.1291 un Nr.1292 ir pieteicējam nelabvēlīgi negatīvi administratīvie akti.

Rēzeknes pilsētas dome minētos administratīvos aktus nosūtīja pieteicējam uz deklarētās dzīvesvietas adresi, bet nenosūtīja uz pieteicēja norādīto adresi.

Lietā ir strīds par to, vai iestāde, nenosūtot pieteicējam nelabvēlīgos administratīvos aktus uz viņa norādīto adresi, ir rīkojusies tiesiski.

[3] Administratīvā procesa likuma 89.panta pirmā daļa noteic, ka faktiskā rīcība ir iestādes rīcība publisko tiesību jomā, kas neizpaužas tiesību akta veidā un kas ir vērsta uz faktisko seku radīšanu, ja privātpersonai uz šo rīcību ir tiesības vai šīs rīcības rezultātā ir radies vai var rasties personas subjektīvo tiesību vai tiesisko interešu aizskārums. Par faktisko rīcību atzīstamas arī iestādes darbības, kas neatkarīgi no iestādes nodoma rada tādas faktiskās sekas, kuru rezultātā privātpersonai ir radies vai var rasties būtisks tiesību aizskārums. Iestādes procesuālās darbības (darbības, kurām trūkst galējā noregulējuma rakstura) nav faktiskā rīcība.

Tādējādi viena no faktiskās rīcības obligātajām pazīmēm ir galīgā noregulējuma raksturs.

Tas izriet no tā, ka faktiskā rīcība ir patstāvīgs, administratīvajam aktam līdzvērtīgs administratīvā procesa instruments, kuru valsts pārvalde izmanto tad, kad vēlas radīt faktiskas sekas, pretstatā gadījumiem, kad tā izdod administratīvo aktu. Par faktisko rīcību var atzīt tādu iestādes darbību vai bezdarbību, kas pati par sevi rada privātpersonai faktiskas sekas, nevis ir tikai daļa no kāda procesa. Tādējādi procesuālās darbības jeb starpdarbības, kas tiek veiktas administratīvā akta izdošanas un apstrīdēšanas, kā arī izpildes gaitā, nav patstāvīgs administratīvā procesa instruments, jo tām pašām par sevi trūkst galīga noregulējuma rakstura (*sk. Višķere I. 89.panta komentārs. Grām.:*

Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Briede J. (Zin. red.) Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 891.–892.lpp.).

Ievērojot minēto, apgabaltiesa uzskata, ka Rēzeknes pilsētas domes veiktās darbības, kas saistītas ar Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1291 un Nr.1292 paziņošanu un kuras konkrētajā gadījumā pieteicējs pārsūdz tiesā kā faktisko rīcību, nav uzskatāmas par iestādes faktisko rīcību Administratīvā procesa likuma izpratnē, jo šīm darbībām (rīcībai) nav patstāvīga rakstura. Šīs darbības ir veiktas tikai ar mērķi paziņot pieņemto lēmumu, tātad tās tiek veiktas ar šo lēmumu saistītā procesa ietvaros.

[4] Administratīvā akta nosūtīšanas jautājums faktiski ir jautājums par administratīvā akta paziņošanu (*sk. Augstākās tiesas 2016.gada 4.janvāra lēmuma lietā Nr.SKA-509/2016 9.punktu*).

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70.panta otro daļu administratīvo aktu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam.

Paziņošanas likuma 3.pants noteic dokumenta paziņošanas vispārīgos noteikumus. Minētā panta komentāros norādīts, ka dokumenta paziņošanu nevar atsevišķi apstrīdēt vai pārsūdzēt tiesā; iebildumi par dokumenta paziņošanu ceļami pamata lietā, t.i., lietā, kurā paziņotais dokuments rada tiesiskas sekas (*sk. Neimanis J. Paziņošanas likuma komentāri. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2014, 24.lapa*).

Tādējādi apgabaltiesas ieskatā Rēzeknes pilsētas domes veiktās darbības, kas saistītas ar konkrēto lēmumu paziņošanu un kuras konkrētajā gadījumā pieteicējs pārsūdz tiesā, ir uzskatāmas par procesuālām darbībām, kas parastā gadījumā nav apstrīdamas vai pārsūdzamas atsevišķi no paša administratīvā akta.

[5] No Tiesu informācijas sistēmas redzams, ka biedrība pieteicēja interesēs pārsūdzēja Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1291, iesniedzot pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā par mantisko zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu. Par pieteikumu ierosināta administratīvā lieta Nr.A420349015. Minētajā lietā ar Administratīvās rajona tiesas 2015.gada 19.jūlija spriedumu biedrības pieteikums noraidīts. Par spriedumu biedrība iesniedza apelācijas sūdzību. Ar Administratīvās apgabaltiesas tiesneša lēmumu lietā ierosināta apelācijas tiesvedība. Lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā 2017.gada 10.aprīlī.

Tādējādi pieteicējam iebildumi par Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1291 nenosūtīšanu uz pieteicēja norādīto adresi ir ceļami un savas tiesiskās intereses ir iespējams īstenot minētajā pamatlietā.

Tā kā lieta, kas ierosināta par Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1291, vēl nav izskatīta, izskatāmā lieta daļā, kas ierosināta par minētā lēmuma nepaziņošanu uz pieteicēja norādīto adresi un morālā kaitējuma atlīdzinājumu, būtu apvienojama ar administratīvo lietu Nr.A420349015. Apvienošana veicinātu lietas pareizāku izspriešanu un pieteicēja tiesisko interešu aizsardzību.

[6] No Tiesu informācijas sistēmas redzams, ka biedrība pieteicēja interesēs pārsūdzēja Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1292, iesniedzot sūdzību Administratīvajā rajona tiesā par morālā kaitējuma atlīdzinājumu. Par sūdzību ierosināta administratīvā lieta Nr.A420329915. Ar Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 22.janvāra lēmumu biedrības sūdzība noraidīta. Minētais lēmums ir stājies spēkā.

Tādējādi pieteicējam iebildumi par Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1292 nenosūtīšanu uz pieteicēja norādīto adresi bija jāceļ minētajā sūdzības lietā, nevis jāpārsūdz atsevišķi.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 184.panta otrajai daļai atsevišķs pieteikums par minētā lēmuma nepaziņošanu uz pieteicēja norādīto adresi un morālā kaitējuma atlīdzinājumu var tikt iesniegts tikai tad, ja tas radījis būtisku personas tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu un ir nepieciešams atlīdzinājuma pieprasīšanai vai lai novērstu līdzīgu gadījumu atkārtošanos.

Jāatzīmē, ka būtisks personas tiesību vai tiesisko interešu aizskārums ir tad, ja ar to ir aizskartas vai ierobežotas pamattiesības vai cilvēktiesības, ja tas ir bijis ilgstošs, ievērojami apgrūtinošs vai ja tas ir radījis tādus zaudējumus vai kaitējumu, par kuru saprātīgs vērtētājs varētu teikt, ka šādi zaudējumi vai kaitējums nav vienkārši paciešami, ar tiem nevar samierināties un par tiem pienākas kompensācija (*J.Briede, 82.panta komentārs. Grām.: Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Briede J. (Zin. red.) Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 817.-818.lpp.*).

Konkrētajā gadījumā nav strīda, ka pieteicējs saņēma Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1292 un likumā noteiktajā termiņā izmantoja savas tiesības pārsūdzēt to tiesā. Līdz ar to minētā lēmuma nepaziņošana uz pieteicēja norādīto adresi nav atstājusi ietekmi uz pieteicēja tiesībām uz taisnīgu tiesu. Nav arī ziņu, ka pieteicēja norādītais procesuālais pārkāpums būtu atstājis jebkādu ietekmi uz citām pieteicēja tiesībām un tiesiskajām interesēm vai radījis zaudējumus vai nepaciešamu kaitējumu.

Tādējādi apgabaltiesa nekonstatē būtisku pieteicēja tiesību vai tiesisko interešu aizskārumu par administratīvā akta izdošanas procesā pieļautu procesuālu pārkāpumu.

Ievērojot minēto, Rēzeknes pilsētas domes 2015.gada 10.septembra lēmuma Nr.1292 nenosūtīšana uz pieteicēja norādīto adresi nedod tiesības pieteicējam vērsties tiesā ar atsevišķu pieteikumu par administratīvā akta izdošanas procesā pieļautu procesuālu pārkāpumu un kaitējuma atlīdzinājumu.

Šādos apstākļos atzīstams, ka biedrības pieteikums šajā daļā nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā.

[7] Administratīvā procesa likuma 282.panta 1.punkts nosaka tiesas pienākumu izbeigt tiesvedību, ja lieta nav

izskatāma administratīvā procesa kārtībā. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 283.panta pirmajai daļai par tiesvedības izbeigšanu tiesa pieņem motivētu lēmumu atsevišķa procesuāla dokumenta veidā. Pirms jautājuma izlemšanas tiesa uzaicina administratīvā procesa dalībniekus sniegt viedokli par tiesvedības izbeigšanu.

Biedrība, kura iesniegusi pieteikumu pieteicēja interešu aizstāvībai, lūdza tiesvedību neizbeigt un uzturēja viedokli, ka Rēzeknes pilsētas domes rīcība, nenosūtot lēmumu uz pieteicēja norādīto adresi, ir faktiskā rīcība.

Atbildētājas Rēzeknes pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātā Rēzeknes pilsētas dome piekrita tiesvedības izbeigšanai.

Izvērtējusi biedrības viedokli, apgabaltiesa, balstoties uz iepriekš norādītajiem apsvērumiem, nesaskata pamatu, lai atzītu, ka biedrības pieteikums daļā par Rēzeknes pilsētas domes rīcību, nenosūtot 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1292 uz pieteicēja norādīto adresi, atzīšanu par prettiesisku un kaitējuma atlīdzinājumu ir pieļaujams.

[8] Ievērojot to, ka biedrības pieteikums daļā par Rēzeknes pilsētas domes rīcības, nenosūtot 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1292 uz pieteicēja norādīto adresi, atzīšanu par prettiesisku un kaitējuma atlīdzinājumu nav skatāms administratīvā procesa kārtībā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka tiesvedība administratīvajā lietā šajā daļā ir izbeidzama, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 1.punktu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 282.panta 1.punktu, 283.pantu un 316.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nolēma

izbeigt tiesvedību administratīvajā lietā Latvijas Nekustamo īpašumu individuālo īpašnieku, darbinieku un pakalpojumu patērētāju biedrības „Mans mājoklis – mans cietoksnis", kas aizstāv /pers. D/ intereses, pieteikuma daļā par Rēzeknes pilsētas domes rīcības, nenosūtot 2015.gada 10.septembra lēmumu Nr.1292 uz pieteicēja norādīto adresi, atzīšanu par prettiesisku un morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Lēmumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā 14 dienu laikā no lēmuma sastādīšanas dienas, iesniedzot blakus sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente	*(paraksts)*	S.Liniņa
Tiesneses	*(paraksts)*	S.Gintere
	(paraksts)	K.Krastiņa